

Klimautfordringer og tiltak i matindustrien

Nasjonal konferanse landbruk og klima, Gardermoen

Konserndirektør Egil Olsvik

18.06.2009

Inspirere til alle tidens mat

Miljø og klima

– en naturlig del av Norturas hverdag

- Forankret i Norturas strategiplan – samfunnsansvar!
- Krevende, men oppnåelige klimamål:
 - Minst 25 % reduksjon i industriens CO₂-utslipp innen 2011
 - Minst 50 % reduksjon i industriens CO₂-utslipp innen 2020
 - Emballasjebruk: 10 % reduksjon av CO₂-utlipp innen 2011

 - 20 % reduksjon i energiforbruk per vektenhet innen 2011

Miljø og klima

– en naturlig del av matindustriens hverdag

Felles klimamål i kjøtt-, fjørfe- og korn-industrien

- NHOs Klimapanel
- Øvrig matindustri har også satt seg klare mål
 - Tine: 30 % klimagassreduksjon fra industrien innen 2020
 - Felleskjøpet Agri: 20 % reduksjon

Norturas handlingsplan for miljø og klima

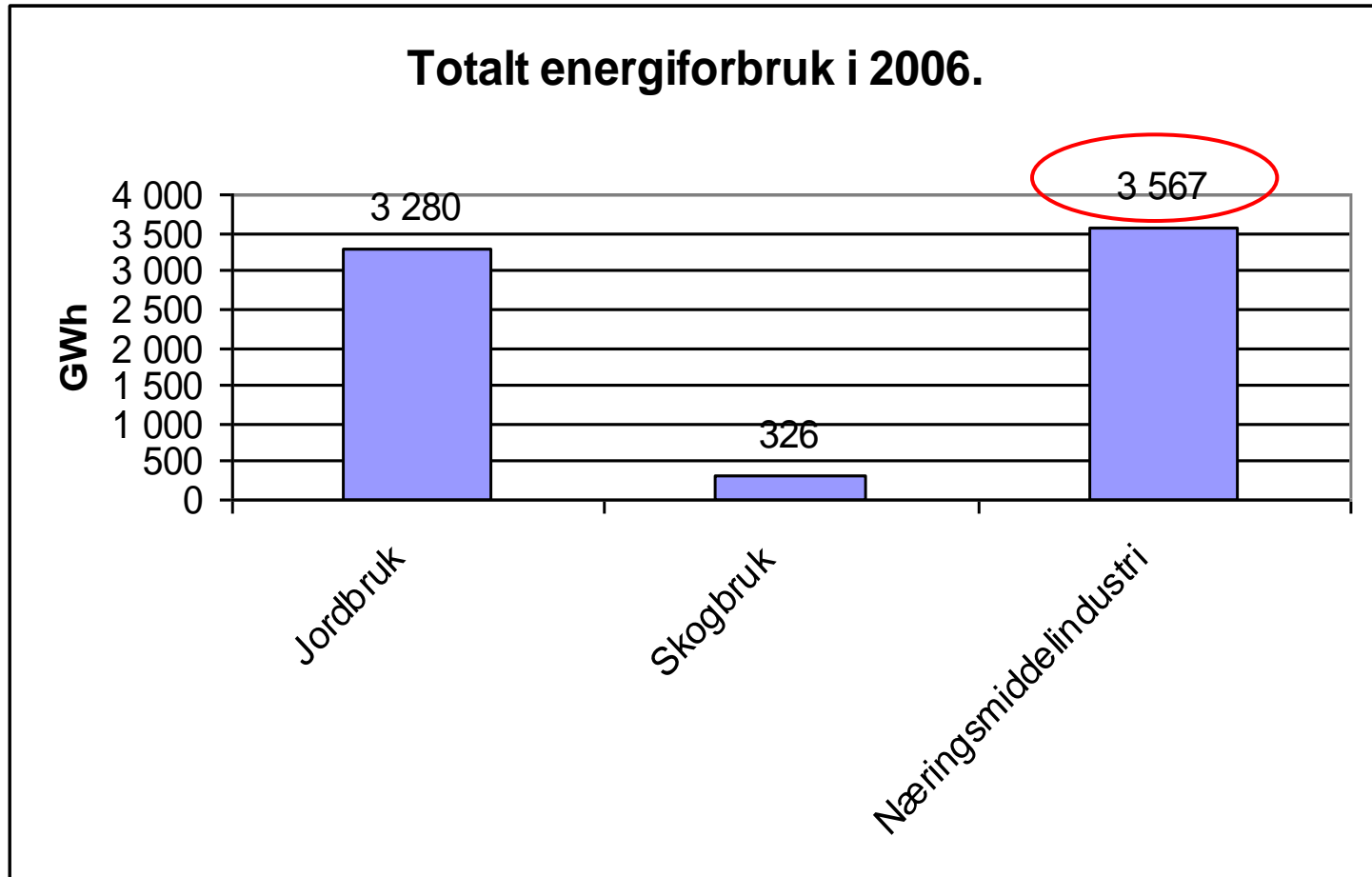
- Handlingsplanen omfatter hele verdikjeden:
 - Rådgivning mot primærprodusent
 - Fabrikk
 - Transport
 - Emballasje
 - Marked
 - Innkjøp

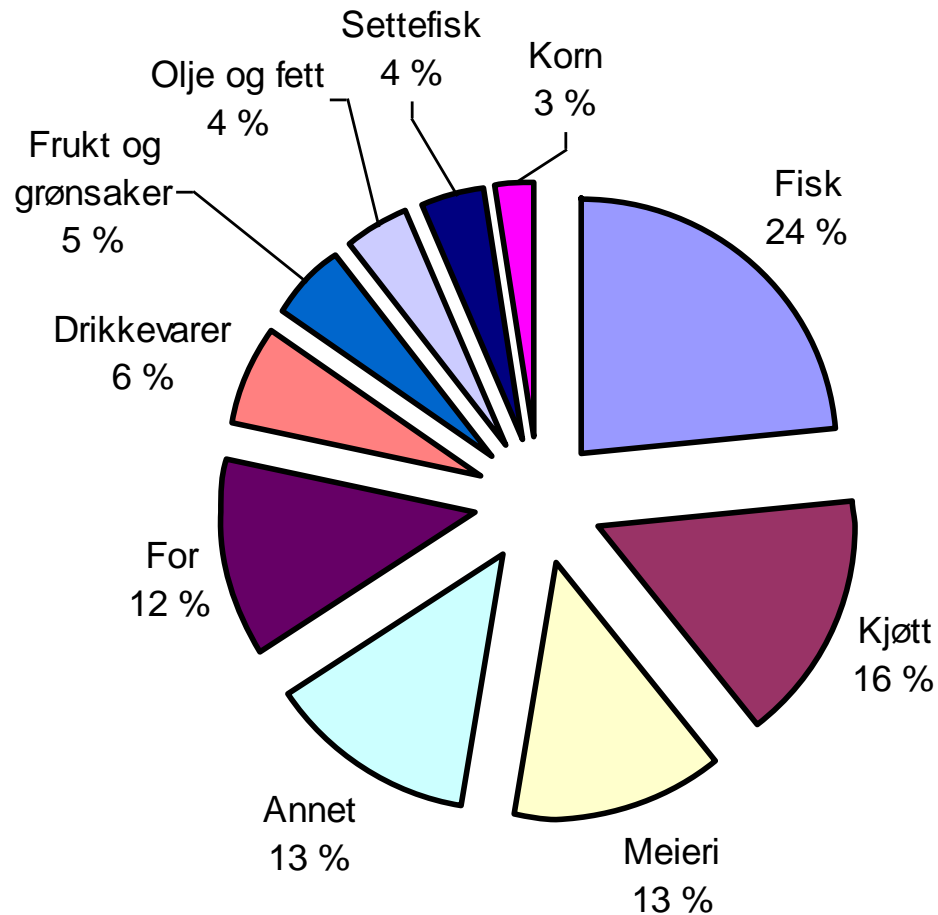
Energiforbruk i jordbruk, skogbruk og næringsmiddelindustri i Norge

(Tall for 2006. 1 TWh = 1000 GWh.)

Kilde: Budsjettnemnda for jordbruket, Norges Skogeierforbund og SSB

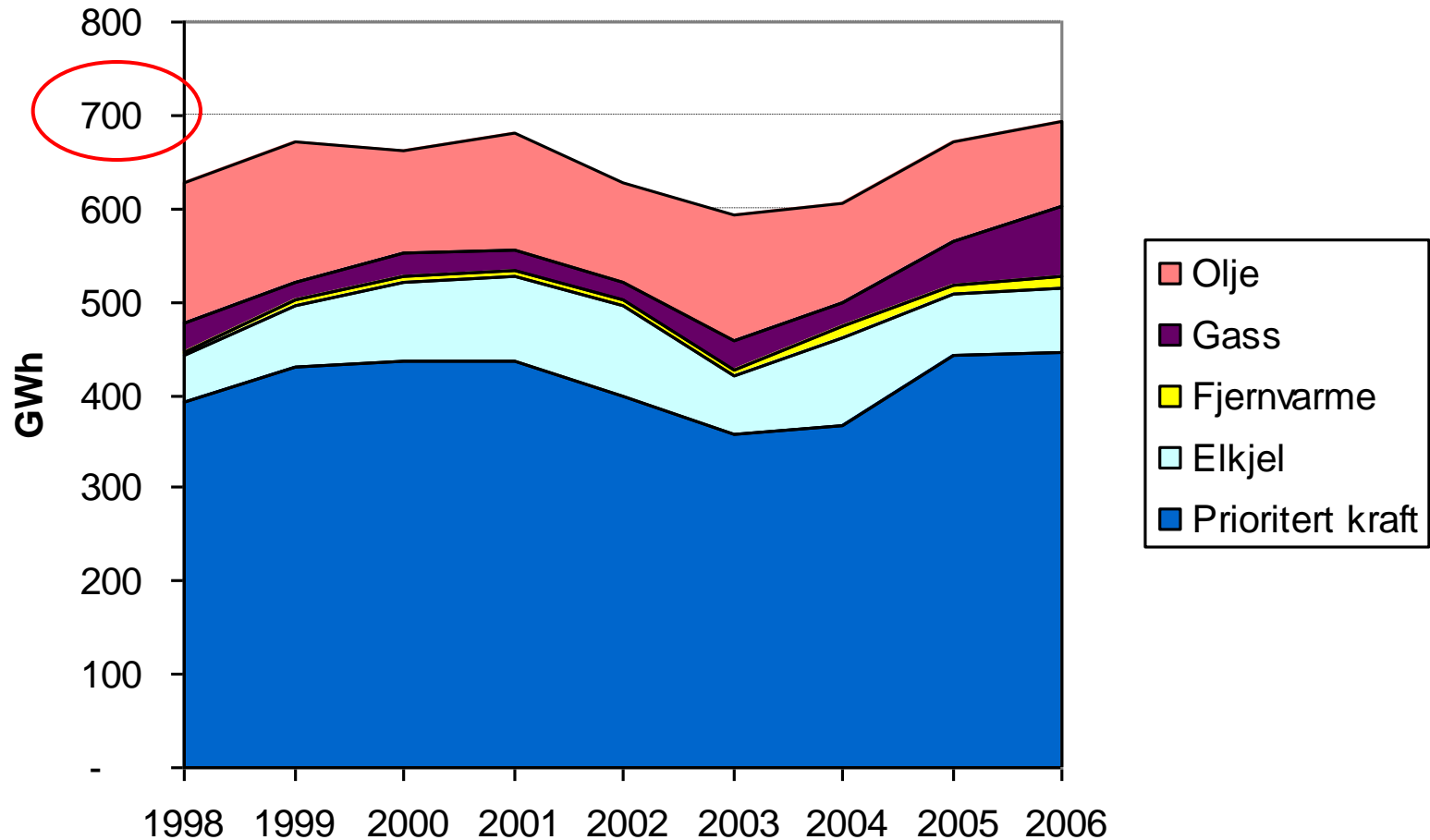

Energibruk fordelt på bransjer for næringsmiddelindustrien og settefiskanlegg (SSB-2005)

Historisk energibruk fordelt på energibærere for kjøtt- og kjøttvareindustrien

Kilde: NEPAS

Nortura bruker 10 % energien i norsk næringsmiddelindustri, 70 % er el-kraft.

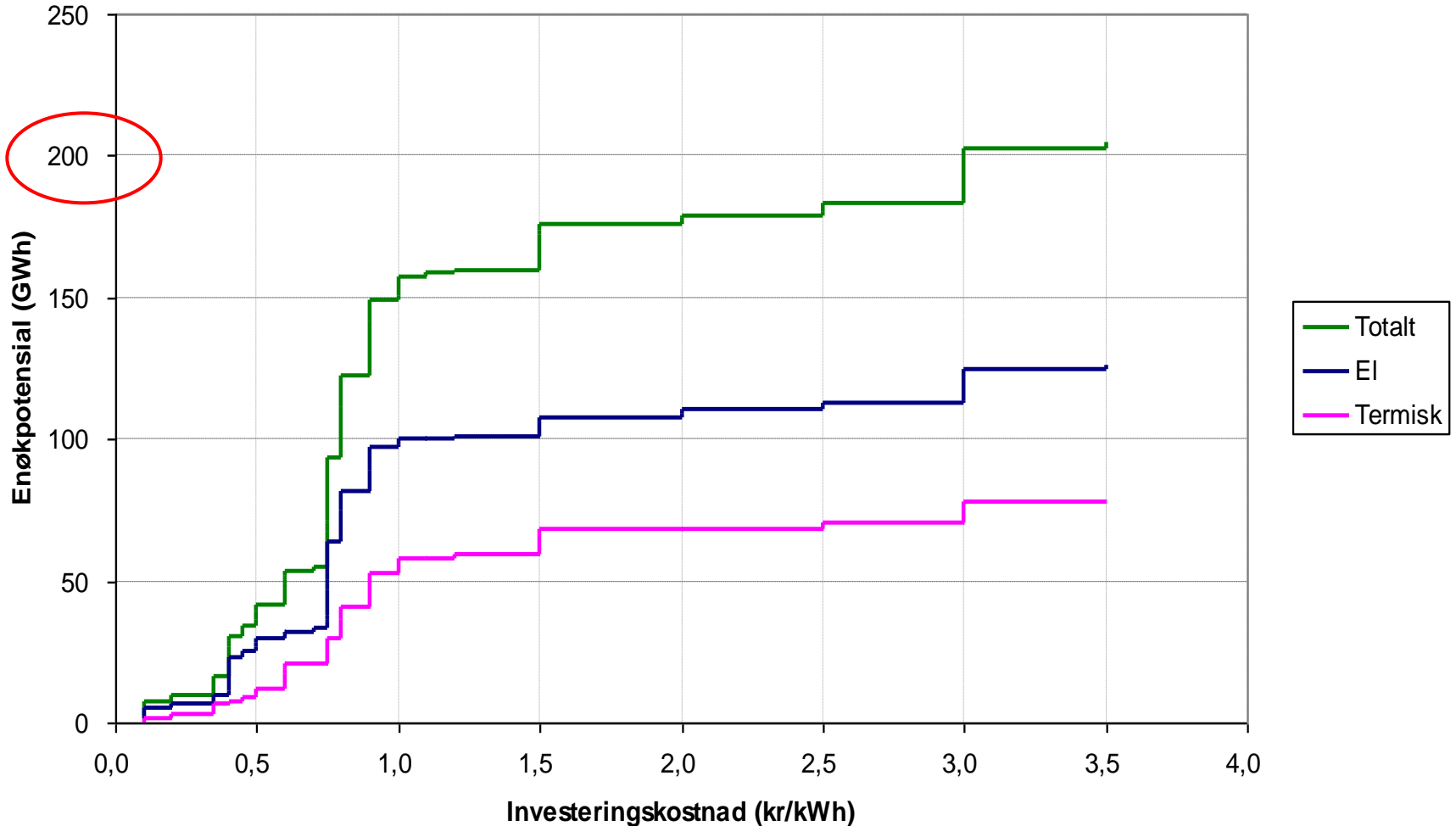
NORTURA 2006	Volum	mill kWh	CO2 (tonn)
Lettolje	5,6 mill liter	56,5	15 037
Spesialolje A3	0,9 mill liter	9,6	2 581
Gass - fyrkjele	0,7 mill kg	11,2	2 288
Propan - sviovn	1,6 mill kg	8,9	2 089
Naturgass	1,0 mill sm ³	8,1	1 656
El-energi		252,2	1 261
Fjernvarme		16,7	
SUM forbruk fabrikk		363,2	24 913
<i>Skifte fra el til olje ved høye el-priser</i>		<i>(50,00)</i>	<i>(13 300)</i>

70 %

Transport	Mill km	Mil L diesel	CO2 (tonn)
Inntransport	8,3	2,5	6 610
Mellomtransport	4,9	2,5	6 124
Distribusjon	0,9	0,3	792
SUM forbruk transport	14,1	5,2	13 527

Brukt SFT sin standard for beregning av utslipp av klimagasser

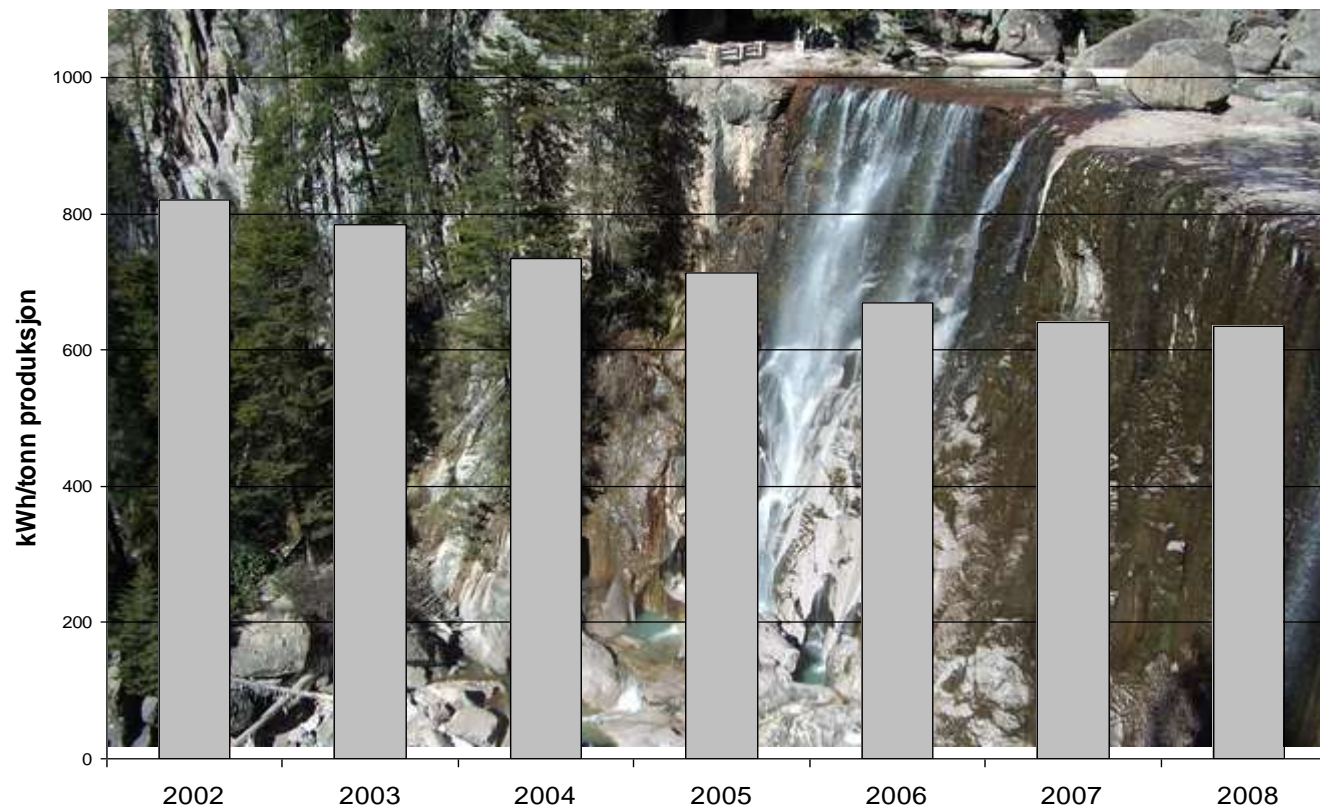
Akkumulert energisparepotensial innenfor kjøtt- og kjøttvareindustrien som funksjon av investeringskostnad i kr/spart kWh

Bransjen har inngått samarbeidsavtale med ENOVA

- Prosjekttittel: Nettverkssamarbeid og markedsføring av energieffektiviseringspotensial – Næringsmiddelindustri
- Prioriterte bransjer: Kjøttbransjen, bakerinæringen, bryggerinæringen, fôr og kornbransjen
- Prosjektperiode: 01.09.08 – 31.08.11
- Budsjettramme: 3,5 millioner kroner

Norturas utvikling i energieffektivitet – på rett vei

Hva er det som bidrar i industriledet?

- Effektiv og moderne industri
 - Nordland: Nytt fabrikk på Bjerka, ga nær 50 % energireduksjon
 - Trøndelag: Malvik - 4 gamle fabrikke nedlegges
- Ny teknologi
 - Prosessteknologi ("kok og kjø")
 - Hybridvarmepumpe
- De mange små daglige tiltak
 - God driftsledelse er god økonomi og godt miljøarbeid!

Bioenergi

- Intensjonsavtale inngått for Rudshøgda
- Erstatte olje med flis
- Kan gi fabrikken 50 prosent redusert CO₂-utslipp
- Men: I dag ikke mulig å få lønnsomhet i investering
- Gjelder ikke bare oss
- Bioenergi må på banen – investeringsmidler/drift

Transport

- Effektiv transport en forutsetning for landbruk i hele landet
- Mer effektiv industri viktigere enn noe økt transport!
- Unngå å kjøre luft
 - God transportplanlegging
 - Fornuftig emballasje
- Større biler og gode stamveier er et effektivt klimavirkemiddel
 - Biler på 60 tonn og 25,25 meter!
 - Gode stamveier viktig

Emballasje

Mange hensyn:

- Ta vare på produktet
- Innbydende i butikk
- Enkel å pakke – plassforbruk i kasse og bil
- Minst mulig avfall
- Enkel å produsere

VG hjelper deg

POSITIV: Landbruks- og matminister Lars Peder Bræk. Foto: MAGNAR KJØRHEIM

Vinn-vinn

Kan vi oppnå mindre emballasje og samtidig klimafordeler, er det en vinn-vinn situasjon, sier landbruks- og matminister Lars Peder Bræk.

Han mener kjøttbransjens tåke sett mot emballasje, viser at bransjen har lært potetkornets signaler om å vite klimasvar på alvor. Selv om det kan synes å være å sette fra et plastskål til en pose, mener Bræk det vil kunne føre utslått av så vidt.

– Dette er veldig positivt. Samtidig som nasjonen får redusert utslåttene sine både klima, utslipp og emballasjetilgjengelighet, tenner på dette.

I løpet av våren skal Landbruks- og matdepartementet legge frem en klimarekord, og nasjonen er utfordret til å gjøre det beste utslått.

Fokus på klimasikket skal sørge for å finne veier for å redusere utslåttene, fra skole til forbruk.

– Det er viktig å synliggjøre miljøutfordringene i forbrukerne, ha klart emballasjemengde er noe de fleste ser. Det vil merke, og vi må se på veier fremover, sier Bræk.

Slik gjenvinnes plastemballasjen

Riktig sortering gjør det lettere å gjenvinne plast. Sjekk om det finnes en utredning for plastemballasje i din kommune.

● Dette kan leveres inn: Plastbaker, plastkasser, plastfolie, plastposer, plastbege, plastbaker, potetgullposer og kompostposer. Emballasjen må være ren og tørr. Matset skjøper problemer for gjenvinning.

● Dette kan IKKE leveres inn: Forurenset plast (biodiesel og lignende), ferdig avfall, plast som ikke er emballasje og emballasje som er merket skadet/brannfarlig, omdannede, metall, glass, gull og sølvplatt.

Kilde: GRØNN HVERDAG

NY INNPAKKING: Ilkayn Gergin (20), ferskvarer på Coop CBS Løren, viser frem ferdigpakke kjøttkaker i ny og klimavennlig emballasje. TE viser et stort gamle innpakning, som besto av en plastskål dekket med gjennomsiktig plast. Foto: ESPEN SUGLUND/TATTO HOEN

Kjøttkaker i klimasmart pose

Av NINA ANDERSEN og ESPEN SUGLUND/TATTO HOEN (foto)

- *Tynnere plast*
- *Mindre avfall*
- *Nedbrytes raskt*

Kjøttbransjen vil bli mer miljøvennlig. Ut av plastskålene med ferdigstekte kjøttkaker, medisterkaker og karbonader. Inn kommer myke poser av plast.

Med ny innpakning vil kjøttbransjen vise miljøansvar og bidra til redusert CO2 utslipp. Tynnere plastmateriale og mindre utslipp per produkt, skal redusere emballasjen med 33 prosent. Plast til flere pakninger per transportkasse betyr også 150 færre vogntog på

7. oktober 2008

totalt CO2 utslipp med 50 prosent. Innen 2012 skal CO2 utslippet fra emballasje reduseres med 10 prosent, forteller komiseredaktør Nina Sundqvist i

til seipet, sier Sundqvist. Han minner om at mindre bruk av emballasje til ferskvarer stiller store krav til mattrykthet og kvalitet.

– Dette er endringer vi også tror forbrukerne umiddelbart ser, sier hun.

Tone Grassan i miljøorganisasjonen Grønn hverdag, er positiv til at kjøttbransjen prøver å redusere utslipp av klimagasser, ved å pakke inn fersk mat i ny og hensiktsmessig emballasje.

– Det viktigste med emballasje er at maten holder seg fersk, slik at den blir spist opp. Produksjon av mat er så energi- og ressurskrevende, at det å ha mat som er noe av det verste vi kan gjøre sett i et miljø- og klimaperspektiv, forteller hun.

Fagfolk positive

– I tillegg slipper vi å irritere oss over skarpe plastkanter som skjærer seg gjennom bryggene vi hadde lyst å bruke

Kjøttkake-eksempelet

- 33% mindre emballasje
- 25 % færre kasser
- 9000 færre paller
- 150 færre vogntog

Alternativ bruk av bioenergi!

Takk for oppmerksomheten!